

MARIJA BISTRICA

Mała miejscowość
z wielkim dziedzictwem

Zawartość

Mała miejscowość z wielkim dziedzictwem – Przyjedź i przekonaj się!	5
Miejsce pobógostawione przez Papieża Jana Pawła II	7
Bogactwo historii widoczne na każdym kroku	9
Bistrickie szlaki wiary i nadziei	12
Piękno tradycji i dawnych rzemioł	14
Warsztaty dawnych rzemioł	17
Odwiedź naszą galerię i Park rzeźb	17
Baw się podczas naszych wydarzeń kulturalnych	19
Przyjemności gastronomiczne	20
Lubisz aktywny wypoczynek, przyjedź do Mariji Bistricy	21
Hotele, obiekty gastronomiczne, rzemioła tradycyjne	22

IMPRESSUM

Redaktor **Marija Bistrica deska turystičn** Fotografija **Sanja Knezić, Dunja Kolar, Srećko Budek, Tomo Jeseničnik, Žarko Piljak, Arhiva TZ KŽŽ** Projekt **Marina Herceg i Igor Vranješ** Prasa **Tiskara Zelina d.d.**

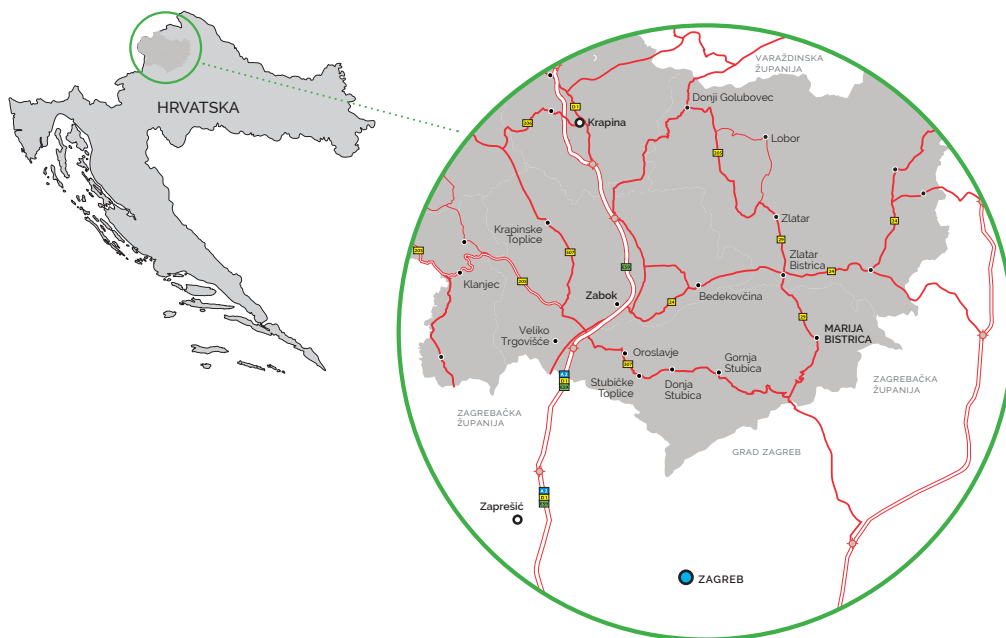

Mała miejscowość z wielkim dziedzictwem – Przyjedź i przekonaj się!

Marija Bistrica jest **największym sanktuarium maryjnym**, znajduje się w południowoschodniej części Chorwackiego Zagorja na północnych zboczach Zagrebačkiej góry, oddalona jest około 40 km od stolicy Chorwacji – Zagrzebia.

Kiedy mówimy o Mariji Bistricy, każdy pomyśli o **pielgrzymkach do cudownej Matki Boskiej Bistrickiej**. Nad miastem dominuje **kościół pod wezwaniem Błogostawionej Marii Panny**, który wywołuje zachwyt swoją wielkością, otoczeniem i znaczeniem. Do Marii Bistricy już od wieków przyjeżdżają wierni ze wszystkich regionów Chorwacji i z zagranicy; ale przyjeżdżają tu również indywidualni pielgrzymi, poszukujący i odnajdujący swój spokój duchowy.

Wraz z pielgrzymkami rozwijały się **również dawne rzemiosła** z ofertą produktów z miodu, drewna i gliny. Świece, licitari i drewniane zabawki to gra kolorów i różnorodność oferty, oferty dla wszystkich pokoleń.

Miejsce pobłogostawione przez Papieża Jana Pawła II.

Najbardziej uroczystym dniem w historii Mariji Bistricy był **3 października 1998** roku, kiedy **Papież Jan Paweł II** odwiedził Mariję Bistricę i ogłosił błogostawionym świętej pamięci arcybiskupa i pielgrzyma bistrickiego kardynała Alojzija Stepinca.

W Mariji Bistricy od wczesnych godzin wieczornych w piątek 2 października tysiące przybyłych pielgrzymów uczestniczyły w różnych obrzędach i przygotowywały się **duchowo do spotkania z Ojcem Świętym** i do **beatyfikacji kardynała Alojzije Stepinca**. Ojciec Święty wyruszył 3 października z nuncjatury w Zagrzebiu około godziny 8 samochodem osobowym drogą przez Sljeme, Stubičke Toplice do Mariji Bistricy. Kilka kilometrów przed Mariją Bistricą przesiadł się do „papamobile” i kontynuował podróż do „kościota na świeżym powietrzu”. Kiedy setki tysięcy pielgrzymów zauważyły „papamobile”, wielkie oklaski stychać było w całej Mariji Bistricy Ojciec Święty przewodniczył mszy świętej koncelebrowanej przez siedmiu kardynałów, około siedemdziesięciu biskupów i ponad 1 000 księży.

Papież Franciszek na mszy świętej w Rzymie 27 kwietnia 2014 ogłosił świętym Papieża Jana Pawła II, jest on 31 Polakiem wśród świętych Kościoła Katolickiego.

Bogactwo historii widoczne na każdym kroku

Sanktuarium w Mariji Bistricy stało się narodowym sanktuarium już w 1715 roku, kiedy Chorwacki Sabor wzniósł duży ołtarz. Ze względu na wzrost liczby wiernych i licznych wystuchaniach próśb w modlitwach do Matki Boskiej Bistrickiej kościół stał się zbyt ciasny i mały. Dlatego proboszcz bistricki dr. Juraj Žerjavić (1875-1911), na podstawie rysunków architekta Friedricha von Schmidta i jego ucznia Hermanna Bollé, kazał powiększyć i przebudować kościół, dwór parafialny z arkadami i z dawnego kościoła stał się kościół w stylu neorenesansowym.

Pierwsze uroczystości w Mariji Bistricy odbyły się **15 sierpnia 1971** roku, kiedy odbył się tu **XIII Międzynarodowy Kongres Maryjny**. Tego roku biskupi ogłosili sanktuarium **Chorwackim Sanktuarium Narodowym Matki Boskiej Bistrickiej**.

Rzeźba Matki Boskiej Bistrickiej pochodzi z końca XV wieku i należy do szeregu czarnych Madonn, mimo że przy restaurowaniu odkryto, że jej ciemny kolor nie jest kolorem pierwotnym. Późnogotycka rzeźba bistrickiej Bogurodzicy jest dziełem mistrza ludowego. Rzeźba wcześniej znajdowała się w prasanktuarium na Vinskim Vrhu, a w 1545 roku zakopana została w kościele parafialnym w Mariji Bistricy i odkryta w 1588 roku; ponownie zapomniana i zamurowana, odnaleziono ją po raz drugi w 1684 roku. Przenosiny rzeźby, jej ukrywanie i dwa odkrycia budziły wiarę w jej cudowną moc.

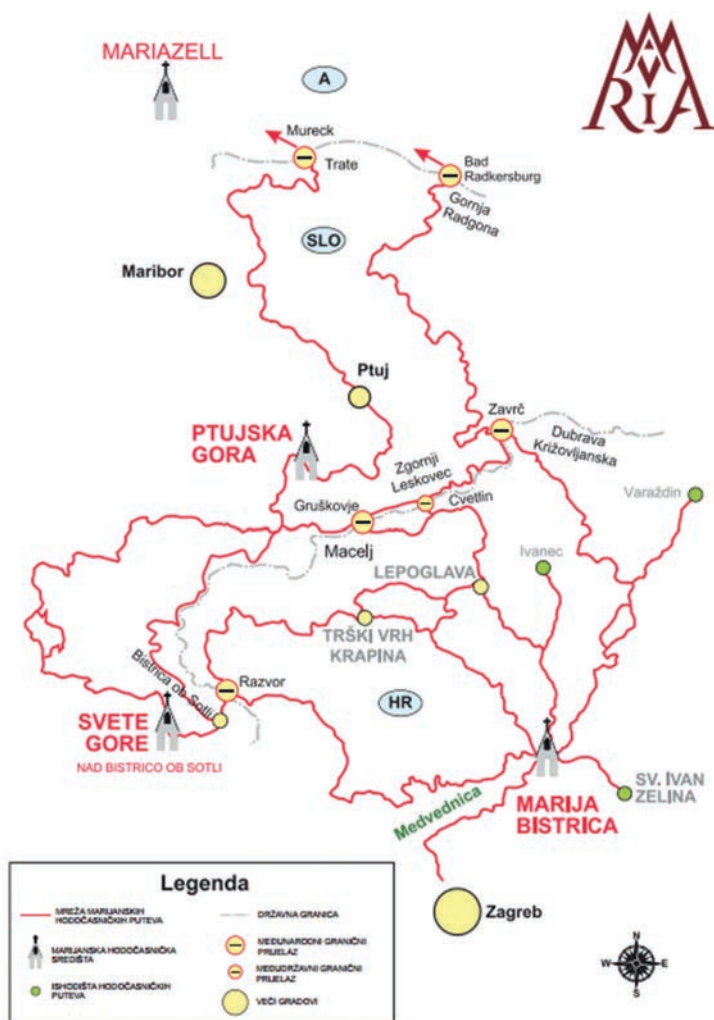
Droga Krzyżowa w Mariji Bistricy - sanktuarium Marija Bistrica w XX wieku uzupełniło swoje obiekty pielgrzymkowe o monumentalną Drogę Krzyżową. Dzięki Drodze Krzyżowej pokorni pielgrzymi w końcu otrzymali odpowiednie miejsce do modlitwy przy Drodze Krzyżowej. Droga Krzyżowa w Mariji Bistricy była ideą arcybiskupa Antuna Baurea i jego koadiutora błogostawionego Alojzje Stepinca.

Pierwsze cztery stacje wykonane są z marmuru carrarskiego w naturalnej wielkości i ustawiono je w 1943 roku, wykonano je we Włoszech. W kolejnych latach wzniesiono nowe stacje drogi krzyżowej, które są dziełem naszych znanych rzeźbiarzy akademickich: Kruno Bošnjaka (V stacja), Ante Orlića we współpracy z Mariją Ujević (XIII), Stanko Jančića (VII, IX, XI, XV), Ante Orlića (X, XII, XIV), Josipa Poljana (VI) i Ante Starčevića (VIII stacja).

Bistrickie szlaki wiary i nadziei

Chorwackie Zagorje może się pochwalić szczególnie cennymi i barokowymi kościołami i wieloma sanktuariami, z których wymienimy te najbardziej znane i wyruszymy szlakami pielgrzymów, którzy od dawna oddawali cześć Maryi pielgrzymując do miejsc cudownych. Maryjny szlak pielgrzymkowy – szlaki, o których jest tutaj mowa, odnawianie dawnych szlaków, które łączą słoweńskie i chorwackie sanktuaria Maryjne wśród, których wyróżniają się Ptujaska Gora i Svete gore nad Bisticom ob Sotli, a przejeżdżając koło Kumrovca na stronę chorwacką, łączy sanktuaria w Vinagorze i na Trškim vrhu z narodowym sanktuarium w Mariji Bistricy z jednej strony i z drugiej schodzi od Ptujskiej Góry przez Cvetline, Lepoglavę, Lobor i Belac do tego samego sanktuarium. Trzeci szlak w Mariji Bistricy biegnie od Dubravy Krizovljanskej i łączy się ze szlakiem pielgrzymkowym z Varaždina. Do Mariji Bistricy, do której prowadzą wszystkie szlaki pielgrzymkowe, dochodzi również szlak z kierunku Sv. Ivana Zeliny, a jednym z bardziej uczęszczanych, jest ten, który łączy Zagrzeb z sanktuarium narodowym i któremu szczególne znaczenie nadał błogostawiony Alojzije Stepinac. Właśnie od niego otrzymał nazwę oznaczony szlak, który zaczyna się w jego rodzinnym Krašiću, przebiega przez Zagrzeb, Marije Bisticę, aż do Lepoglavy.

Piękno tradycji i dawnych rzemiosł

Wielowiekowa tradycja tego regionu związana jest z produktami z miodu, gliny i drewna. Najczęściej reprezentowane tradycyjne rzemiosła w Mariji Bistricy to miodziarze i świeczarze, garncarze, kowale. Zdolności poszczególnych mistrzów widoczne są w produkcji i wykonaniu instrumentów muzycznych i drewnianych zabawek. Z biegiem czasu rzemiosła się zmieniały, niektóre rozwijały, inne odchodziły w zapomnienie, ale tradycja pozostała do dziś.

Tradycja żyje również w „Bistrickim powitanii”, czy też tradycyjnym powitanium grup turystycznych, które witają dziewczęta w strojach ludowych oferując pierniki i gvirce. **Piernik** to tradycyjne bistrickie ciastko robione z miodu. Miodziarze są od zawsze obecni w Mariji Bistricy. **Gvirc** to napój z miodu, jeden z najstarszych napojów alkoholowych, które człowiek pił. Uzyskiwany jest ze spontanicznej fermentacji miodu.

Drewniane zabawki dla dzieci to rozpoznawalne, tradycyjne produkty z Chorwackiego Zagorja posiadające długą historię. Sposób ich wykonywania przekazywany był w określonych rodzinach z pokolenia na pokolenie i zachował się do dziś. Instrumenty muzyczne, drewniane flety i tambury mają malownicze kolory i różne kształty. Sposób produkcji i żółty kolor są tradycyjne i rozpoznawalne dla drewnianych zabawek. Sztuka produkcji tradycyjnych, drewnianych zabawek dla dzieci z terenów Chorwackiego Zagorja została wpisana na Reprezentacyjną Listę Dziedzictwa Niematerialnego Ludzkości UNESCO w 2009 roku.

Licitari to kolorowo zdobione pierniki. Tradycyjnie mają intensywny, czerwony kolor i produkowane są w różnych kształtach i wielkościach. Drobne licitari (serca, dzieci, ptaszki, podkowy, wianuszki, koniki) to ulubiona ozdoba choinek bożonarodzeniowych w chorwackich domach, a te większe to ulubiony prezent na specjalne okazje. Licitarstwo to dawne rzemiosło, którego historia sięga XIII wieku. Tradycja wykonywania licitarów wpisana została na Reprezentacyjną Listę Dziedzictwa Niematerialnego Ludzkości UNESCO w 2010 roku.

Garncarstwo to sztuka wykonywania naczyń i podobnych przedmiotów z gliny. Poza tym, że pracowite ręce mistrza wykonują naczynia na kwiaty, do pieczenia, kubki w Mariji Bistricy znajdujemy również instrumenty muzyczne wykonane z gliny. Są to różne instrumenty w kształcie ptaków, które poprzez dmuchanie w otwory wydają dźwięki jak ćwierkanie słowików albo innych śpiewających ptaków. Produkty garncarskie były pierwotnie wykorzystywane w gospodarstwie domowym jako przedmioty użytkowe, a w dzisiejszych czasach używane są bardziej w celach turystycznych.

Warsztaty dawnych rzemioł

Poza atrakcjami religijnymi, które przyciągają licznych pielgrzymów do Mariji Bistricy, to miejsce oferuje swoim odwiedzającym również czar odkrywania licznych dawnych rzemioł. Sztuka mistrzów znajduje swoją przyszłość w produkcji drewnianych zabawek, licitarów, produktów garncarskich i pozostałych pamiątek. W bardzo szczególny i ciekawy sposób dawne rzemioła można poznać i poczuć w ciekawej, interaktywnej prezentacji mistrzów; warsztacie produkującym licitary, warsztacie produkującym drewniane zabawki lub w warsztacie produkującym produkty gliniane. Dzięki warsztatom dawnych rzemioł dzieci i wszyscy zainteresowani uczą się ekspresji plastycznej i wartości oraz potrzeb zachowania autentycznego rękodzieła zagorskiego dziedzictwa narodowego.

Odwiedź naszą galerię i Park rzeźb

Galeria Hudek – odwiedzając Galerię Hudek zobaczysz dzieła mistrzów rzeźbiarzy i malarzy, rzeźbiarza akademickiego Pavla Hudeka, artysty, który całe lata twórczości poświęcił tworząc dzieła sztuki poprzez połączenie ekspresji malarskiej i rzeźbiarskiej. Galeria Hudek została otwarta 13 lipca 2002 roku w ramach wydarzenia „Lato w Mariji Bistricy 2002”. Autor swoją sztuką malarską w pejzażach dał duszę Mariji Bistricy, a figurki wykonane z ziemi i ceramiki są hołdem dla ziemi bistrickiej.

Park rzeźb – znajduje się na szlaku turystycznym „Vinski vrh”, 500 metrów od rynku głównego w Mariji Bistricy w kierunku kaplicy Matki Boskiej na Velikim Vrhu. Park otworzyła grupka entuzjastów w 1983 roku. Część zbioru została zniszczona w wielkiej powodzi, która przeszła przez Marije Bisticę 4 lipca 1989 roku. Po kilku latach przerwy, zorganizowano ponownie park rzeźb drewnianych w 2000 roku i od tej pory powoli przez lata, powstała prawdziwa galeria świetnych dzieł na świeżym powietrzu. Rzeźby są ukierunkowane tematycznie na tematy sakralne lub tworzone są według wolnego wyboru rzeźbiarzy w drewnie. Park liczy ponad 100 rzeźb.

Baw się podczas naszych wydarzeń kulturalnych

Lato w Mariji Bistricy – wydarzenie obejmuje różne atrakcje kulturalne, duchowe, sportowe i pozostałe atrakcje rozrywkowe w trakcie całego lata z głównymi obchodami 13 lipca, Dzień Matki Boskiej Bistrickiej, Dzień Gminy i Parafii Marija Bistrica. Lato w Mariji Bistricy obejmuje różne podkategorie wydarzeń i imprez takich jak: Rajd rowerowy „Cztery kaplice”, Spotkanie Emerytów Żupanii Krapińsko-Zagorskiej, Wesoly Dzień Dziecka, Otwarte Bistrickie Dni, Po Szlaku Górskim wokół Mariji Bistricy, Bistricka Noc, Procesja ze świecami od Mariji Bistricy do Vinskog Vrhu, Dni Folkloru Laz, Rajd Rowerowy Selnica – Gusakovec, Bistrickie Lato Sportowe. Wydarzenia odbywają się od czerwca do sierpnia.

Adwent w Mariji Bistricy w miejscowości o wielowiekowej tradycji pielgrzymkowej, dawnych rzemiosł i wydarzeń kulturalnych, od zawsze był szczególnie obchodzony. Pierwsza impreza Adwent w Mariji Bistricy odbył się w 2010 roku i odbywa się co roku w grudniu. Impreza odbywa się w formie okolicznościowego programu kulturalno-artystycznego i targu świątecznego. Program adwentowy odbywa się w każdą sobotę od 10:00 do 17:00 i niedzielę od 09:00 do 18:00 na Trgu Pape Ivana Pavla II i w Domu kultury.

Przyjemności gastronomiczne

Jedzenie zawsze łączyło pokolenia i przenosiło zwyczaje. Oferta gastronomiczna restauracji Mariji Bistricy jest różnorodna, dostosowana do różnorodności gości, z których niektórzy chcą spróbować lokalnej, tradycyjnej kuchni, po tych którzy szukają komfortu świetnej restauracji i pierwszorzędnej usługi, których specjały oparte są o innowacyjną interpretację tradycyjnej kuchni zagorskiej. Dla młodszych gości i ich szybkiego ducha przygody są tu pizzerie, mniejsze restauracje lokalne, w kartach których są również dania prostej kuchni zagorskiej i pozostałych kuchni. Specjały kulinarne Mariji Bistricy to prawdziwe delikatesy i obejmują tradycyjne dania regionu Zagorja.

Dobrze zlokalizowane **winnice**, skąpane w ciepłych promieniach słońca i dzięki nieegoistycznemu wysiłkowi oraz miłości, dają świetne owoce, świetne winogrona. W Mariji Bistricy możesz również skosztować win, które chronione są znakiem pochodzenia geograficznego i wszystkie mają kategorię win jakościowych.

Lubisz aktywny wypoczynek, przyjedź do Mariji Bistricy

Trasy rowerowe – od bitych dróg polnych po drogi asfaltowe do rodzinnej jazdy panoramicznej, różnorodność jest tak duża, że każdy może znaleźć idealną trasę dla siebie. Trasy rowerowe Mariji Bistricy opierają się o zachowane środowisko, dziedzictwo kulturalno-historyczne i wysoki stopień świadomości ekologicznej. Długości tras to średnio od pięciu do dziewięciu kilometrów. W zależności od wybranej trasy można zobaczyć Sanktuarium, Drogę Krzyżową, Sanktuarium Vinski Vrh, Park rzeźb z przepięknym krajobrazem.

Trasa górską „Dla duszy i ciała” zaliczana jest do Tras górskich Chorwacji i co roku przechodzi po niej 1500 osób, chętnie po niej chodzą również turyści rekreacyjni. Czas w przyrodzie, na świeżym powietrzu wypełnia człowieka zadowoleniem – chodzenie po górach sprawia, że życie jest bardziej przyjemne, ciekawsze i piękniejsze.

Ranch Pia znajduje się koto miejscowości Podgrađe, 5,5 km oddalone od Mariji Bistricy. Znajduje się na przejściu między zalesionymi wzgórzami i polami w dolinie rzeki Krapiny. Na ranchu znajdują się liczne obiekty. Są tutaj paśniki dla koni, stajnia z 14 boksami i zewnętrzny zadaszony boks obok stajni. Na potrzeby jeździectwa wykorzystywane są pomieszczenia do magazynowania wyposażenia, pomieszczenie przed stajnią do siodłania i czesania oraz zadaszone o wymiarach 14x30 m dla szkół jeździectwa. Można tu spędzić wolny czas w obiekcie gastronomicznym z tarasem i piwnicą winną lub w przyjemnej atmosferze stawu rybnego przy lesie.

HOTEL, KWATERY PRYWATNE

Bluesun hotel Kaj ****

Zagrebačka bb
Tel.: 00385 (0)49 326 600
kaj@bluesunhotels.com
www.hotelkaj.hr

Željko Cesar

Zagrebačka 17
Tel. 00385 (0)49 469 256
Komórka: 00385 (0)99/6935 197

Dragica Dijanić

Zagrebačka 21
Tel. 00385 (0)469 075
Komórka: 00385 (0)98/9186 009

Stjepan Dijanić

Zagrebačka 29 A
Komórka: 00385 (0)98/163 4858

Marija Ivak

Trg pape Ivana Pavla II. 6
Tel. 00385 (0)49 469 041
Komórka: 00385 (0)98/9828 886

Anita Micak

Podgorje Bistričko 188
Komórka: 00385 (0)99/2128 733

Blanka Ozimec

Stubička cesta 1
Tel. 00385 (0)49 469 218
Komórka: 00385 (0)98/9675 065

Zdravko Prugovečki

Globočec 126 b
Tel. 00385 (0)49 469 175
Komórka: 00385 (0)95/847 7540

Stjepan Šalamon

Globočec 157 A
Komórka: 00385 (0)98/752 775

Josipa Škrlec

Podgorje Bistričko 20 A
Tel. 00385 (0)49 469 268
Komórka: 00385 (0)98/9201 371

Nada Totović

Gornjoselska 30
Tel. 00385 (0)49 469 287
Komórka: 00385 (0)99/4006 355

Zvonimir Vedrina

Podgorje Bistričko 96
Komórka: 00385 (0)98/9269 921

OBIEKTY GASTRONOMICZNE OFERUJĄCE USŁUGI ŻYWIENIA

Bluesun hotel Kaj ****

Zagrebačka bb
Tel. 00385 (0)49 326 600
kaj@bluesunhotels.com
www.hotelkaj.hr

Restaracija „Bisticza”

Restaracija „Academia”

Bistro i pizzeria Bistrica

Kralja Tomislava 5
Tel. 00385 (0)49 469 117

Restaracija “Dobro nam došel prijatelj”

Nova cesta 1
Tel. 00385 (0)49 468 458

Winnica „Micak”

Hum Bistrički 69 a
Tel. 00385 (0)49 469 198
Komórka: 00385 (0)98/555 415
mladen.micak@kr.t-com.hr
www.vinarija-micak.hr

Bistro – bar nocny “Mladost”

Zagrebačka 9
Tel. 00385 (0)49 469 099
bistro.mladost@gmail.com

Gastronomia “Haustor”

Trg pape Ivana Pavla II. 30
Tel. 00385 (0)49 468 830

RZEMIOSŁA TRADYCYJNE

**Sklep z miodem i świecami
"Zozolly" założono 1882.**
Vlasta Hubicki
Nova cesta 13
Tel. 00385 (0)49 469 070;
468 354

**Sklep z miodem i świecami
oraz pamiątkami "Mahmet"**
Gordana Mahmet Habazin
Kolodvorska 22
Tel. 00385 (0)49 469 040;
468 296

**Świece i miód-gastronomia
Medni bar "Brlečić"**
Snježana Husinec
Trg pape Ivana Pavla II. 5
tel. 00385 (0)49 469 527

**Sklep z miodem i świecami
fabuła pamiątkami Bičak**
Jasminka Kovačić
Trg pape Ivana Pavla II. 29
Komórka: 00385 (0)99 6919 666

"Licitari Bičak"
Ljerka Dragija
Zagrebačka 8
Tel. 00385 (0)1 2064 188
Sklep z miodem "Šćuric"
Brankica Šćuric
Podgorje Bistričko 29
Tel. 00385 (0)49 469 486

**"Tradicijski obrti
majstora Tome"**
Tomo Kovačić
Globočec 18
Tel. 00385 (0)49 469 292

"Lončarija"
Ivan Kovačić
Globočec 20
Tel. 00385 (0)49 469 443

"Drvo - M"
Vladimir Gorički
Tugonica 52
Tel. 00385 (0)49 444 216

**Produkcja drewnianych
zabawek**
Ivica Mesar
Tugonica 146
Komórka: 00385 (0)95/ 5291 410

**Produkcja drewnianych
zabawek**
Ivan Mikuš
Laz Stubički 10
Komórka: 00385 (0)91/ 5800 590

**Produkcja drewnianych
zabawek**
Stjepan Mikuš
Laz Stubički 42a
Komórka: 00385 (0)98/ 612 702

**Produkcja drewnianych
zabawek**
Ivan Hajnić
Tugonica 54b
Komórka: 00385 (0)49 444 109

**Produkcja drewnianych
zabawek**
Lovro Fijan
Zagrebačka 3
Komórka: 00385 (0)98/ 607 390

MARIJA BISTRICA
DESKA TURYSTYCZN
ZAGREBAČKA BB
HR - 49 246 MARIJA BISTRICA

Tel. + 385 49 468 380
Fax: + 385 49 301 011
E-mail: tzo.marija.bistrica@gmail.com
Web: www.tz-marija-bistrica.hr
Facebook: TZO Marija Bistrica

Krapinsko-zagorska
županija

Zagorje